

SINTEF

HMS i små virksomheter i bygg og anlegg

HMS-konferansen 2023

Stig Winge

Seniorforsker, ph.d.

Forfattere: Stine Skaufel Kilskar, Stig Winge og Caroline Kristensen

Software Engineering Safety and Security
SINTEF Digital

Teknologi for et bedre samfunn

SINTEF

Bakgrunn og mål

Bakgrunn: Behov for mer kunnskap om HMS i små virksomheter (≤ 20 ansatte)

Mål: Kunnskapen skal brukes som grunnlag for å vurdere om små virksomheter bør prioriteres i det videre IA-arbeidet.

Forskningsspørsmål

Spørsmål	Svar
1. Er det <u>forskjell</u> på små og store virksomheter?	?
2. Spesifikke <u>utfordringer</u> ?	?
3. Grunner for å <u>prioritere</u> små virksomheter?	?
4. Hva kan gjøres for å " <u>løfte</u> " de små?	?

SINTEF

Data og metode

Sykefraværstatistikk

Skadestatistikk

Eksponeringer og
helseutfall

Intervjuer med 8 små
virksomheter

Intervju med én stor
entreprenør

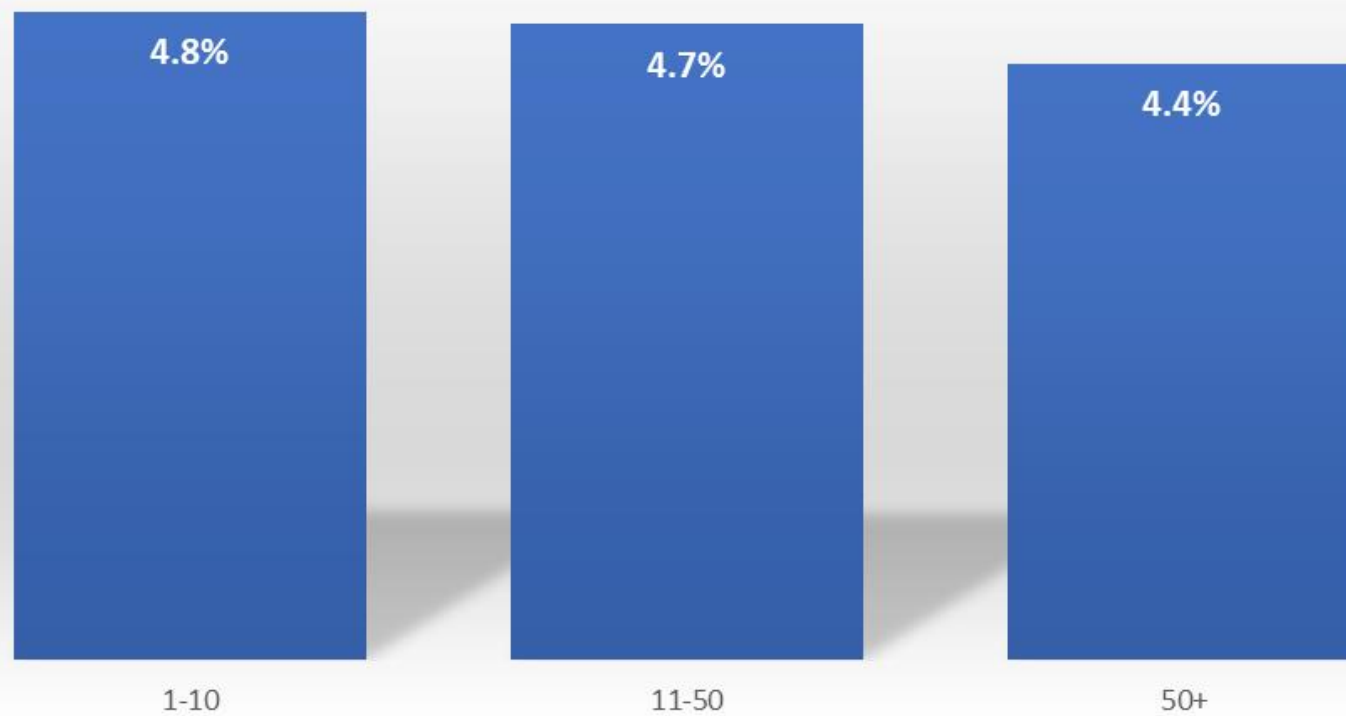
Workshop

Forskning

SINTEF

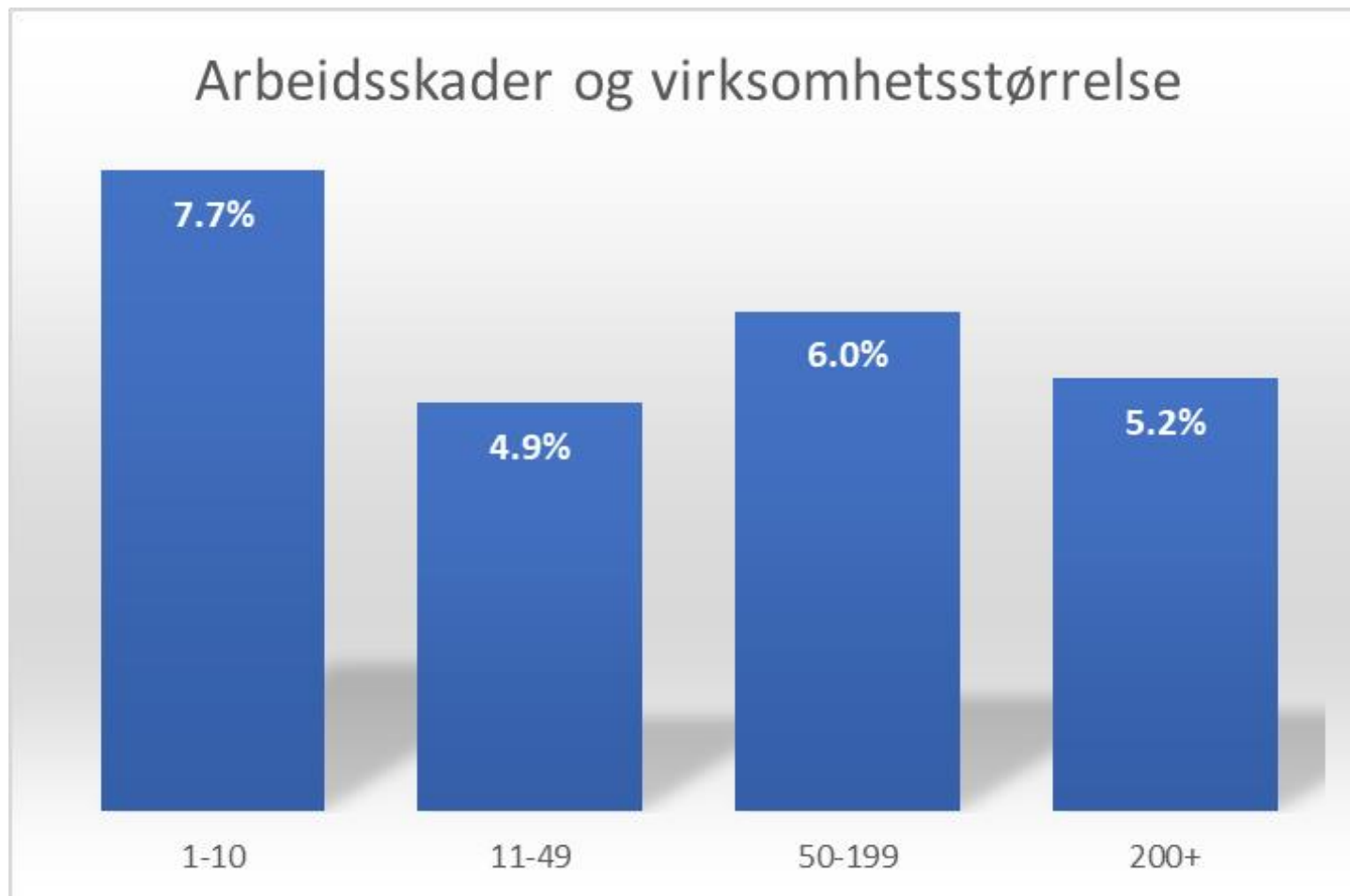
Sykefravær og virksomhetsstørrelse

Kilde: NAV (2017-2021)

SINTEF

Kilde: Arbeidskraftundersøkelsen (Statistisk sentralbyrå 2020)

SINTEF

Eksposeringer og helseutfall

Type faktor	Indikator	Antall sysselsatte		
		<10	10-49	50+
Organisatorisk/psykososialt	Konflikter (samlemål kolleger/kunder/leder)	14	20	25
Organisatorisk/psykososialt	Motstridende forespørsler	3,6	5,8	9,4
Organisatorisk/psykososialt	Jobbkrev forstyrer privatlivet	18	9,8	9,8
Mekanisk	Tungt fysisk arbeid	40	30	30
Kjemisk	Hudkontakt med kjemikalier (samlemål)	45	38	35
Kjemisk	Ser/lukter organisk støv	16	13	7.3
Helseplager	Arbeidsrelaterte muskel-/skjelettsmerter samlet	51	42	36
Helseplager	Psykisk utmattet etter jobb	12	13	19

- Bedre psykososialt
- Mer utsatt for mekaniske, fysiske og kjemiske eksponeringer
- Mer utsatt for arbeidsrelaterte helseplager

SINTEF

Utfordringer for små

Mye bra med å være liten

Lite ressurser og kompetanse på HMS

Lite oppfølging på HMS fra oppdragsgiver

Lite involvering og samordning fra oppdragsgiver

Ulike systemer hos ulike oppdragsgivere

SINTEF

Grunner for å prioritere små virksomheter

Små virksomheter har spesifikke utfordringer

Få tiltak i næringen er rettet mot små virksomheter

Små virksomheter utgjør en stor andel av næringen

Det er et stort potensiale for å løfte HMS-tilstanden hos små virksomheter

SINTEF

Hva kan gjøres for å "løfte" de små?

Kompetanse og ressurser på HMS

Store entreprenører, byggherrer og myndigheter må løfte de små

Sikre gode rammevilkår og følge opp

Sikre involvering og samordning

Oppsummering og konklusjon

Spørsmål	Svar
1. Er det <u>forskjell</u> på små og store virksomheter?	<ul style="list-style-type: none">• Mer skader• Mer mekanisk, fysisk og kjemisk eksponering• Mer utsatt for arbeidsrelaterte helseplager
2. Spesifikke <u>utfordringer</u> ?	<ul style="list-style-type: none">• Ressurser og kompetanse på HMS• Ulike systemer hos oppdragsgivere• Samordning og involvering
3. Grunner for å <u>prioritere</u> små virksomheter?	<ul style="list-style-type: none">• Utgjør stor andel av næringen• Få tiltak mot små• Spesifikke utfordringer• Stort potensiale
4. Hva kan gjøres for å " <u>løfte</u> " de små?	<ul style="list-style-type: none">• Øke kompetanse på HMS i bedrifter og ledere• Store aktører (BH/HE) og myndigheter må «løfte» de små• Sikre gode rammevilkår• Involvere og samordne

SINTEF

Neste prosjekt

Inkludering og ivaretagelse av (små) bedrifter og arbeidstakere i store prosjekter

Mål: Identifisere god praksis og metoder for å inkludere bedrifter

Vi skal studere tre prosjekter

Noen (store) byggherrer og entreprenører som vil være med?

SINTEF

Teknologi for et bedre samfunn